

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA (ES) 2018/844**2018 m. gegužės 30 d.****kuria iš dalies keičiama Direktyva 2010/31/ES dėl pastatų energinio naudingumo ir Direktyva 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo****(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 194 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽²⁾,laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) Sąjunga yra įsipareigojusi sukurti tvarią, konkurencingą, saugią ir nuo iškastinio kuro nepriklausančią energetikos sistemą. Energetikos sąjungos nuostatose ir 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategijoje nustatyti didelio užmojo Sąjungos įsipareigojimai dar labiau sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ne vėliau kaip 2030 m. bent 40 %, palyginti su 1990 m., padidinti suvartojamos atsinaujinančių išteklių energijos dalį, sutaupyti energijos, atsižvelgiant į Sąjungos lygmens siekius, taip pat padidinti Europos energetinį saugumą, konkurencingumą ir tvarumą;
- (2) kad būtų galima pasiekti tuos tikslus, 2016 m. teisėkūros procedūra priimamų aktų Sąjungos energijos vartojimo efektyvumo srityje peržiūra apima 2030 m. Sąjungos energijos vartojimo efektyvumo tikslo pakartotinį įvertinimą, kaip buvo reikalauta 2014 m. Europos Vadovų Tarybos išvadose, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2012/27/ES ⁽⁴⁾ ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2010/31/ES ⁽⁵⁾ pagrindinių nuostatų peržiūrą bei finansavimo sistemos, įskaitant Europos struktūrinius ir investicijų fondus ir Europos strateginių investicijų fondą, sustiprinimą, kuris galiausiai pagerins investicijų į energijos vartojimo efektyvumo didinimą finansines sąlygas rinkoje;
- (3) Direktyvoje 2010/31/ES buvo reikalaujama, kad Komisija ne vėliau kaip 2017 m. sausio 1 d. atliktų peržiūrą, atsižvelgdama į tos direktyvos taikymo metu sukauptą patirtį ir padarytą pažangą, ir, jei būtina, pateiktų pasiūlymus;
- (4) rengdamasi tai peržiūrai Komisija ėmėsi įvairių veiksmų siekdama surinkti įrodymus apie tai, kaip Direktyva 2010/31/ES buvo įgyvendinama valstybėse narėse, didžiausią dėmesį skirdama tiems aspektams, kurie tinkamai veikė, ir tiems, kuriuos būtų galima patobulinti;
- (5) peržiūros ir Komisijos poveikio vertinimo rezultatai parodė, kad dabartinėms Direktyvos 2010/31/ES nuostatoms sustiprinti ir kai kuriems aspektams supaprastinti reikalingi tam tikri pakeitimai;
- (6) Sąjunga yra įsipareigojusi ne vėliau kaip 2050 m. sukurti tvarią, konkurencingą, saugią ir nuo iškastinio kuro nepriklausančią energetikos sistemą. Norint pasiekti tą tikslą, valstybėms narėms ir investuotojams reikia priemonių, kuriomis siekiama iki 2050 m. įgyvendinti ilgalaikį tikslą dėl išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio ir kuriomis mažinama pastatų ūkio – jame Sąjungos mastu išmetama maždaug 36 % viso išmetamo CO₂ kiekio – priklausomybė nuo iškastinio kuro. Valstybės narės turėtų siekti energijos tiekimo priklausomybės nuo iškastinio

⁽¹⁾ OL C 246, 2017 7 28, p. 48.⁽²⁾ OL C 342, 2017 10 12, p. 119.⁽³⁾ 2018 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2018 m. gegužės 14 d. Tarybos sprendimas.⁽⁴⁾ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2009/125/EB ir 2010/30/ES bei kuria panaikinamos direktyvos 2004/8/EB ir 2006/32/EB (OL L 315, 2012 11 14, p. 1).⁽⁵⁾ 2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/31/ES dėl pastatų energinio naudingumo (OL L 153, 2010 6 18, p. 13).

kuro mažinimo ir galutinės energijos suvartojimo mažinimo pusiausvyros, kuria būtų užtikrinamas išlaidų veiksmingumas. Tuo tikslu valstybėms narėms ir investuotojams reikalinga aiški vizija, pagal kurią jie vykdytų savo politiką ir priimtų sprendimus dėl investicijų, – tai apima orientacinius nacionalinius tarpinius tikslus ir veiksmus trumpojo laikotarpio (2030 m.), vidutinės trukmės laikotarpio (2040 m.) ir ilgojo laikotarpio (2050 m.) energijos vartojimo efektyvumo tikslams pasiekti. Atsižvelgiant į tuos tikslus ir bendrus Sąjungos užmojus energijos vartojimo efektyvumo srityje, itin svarbu, kad valstybės narės nurodytų, kokie yra numatomi jų ilgalaikių renovacijos strategijų rezultatai, ir stebėtų pokyčius nustatydamos vidinius pažangos rodiklius, atsižvelgiant į nacionalines sąlygas ir pokyčius;

- (7) 2015 m. Paryžiaus susitarimu dėl klimato kaitos (priimtu po Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos (UNFCCC) šalių 21-osios Klimato kaitos konferencijos (COP 21)) sustiprintos Sąjungos pastangos mažinti jos pastatų ūkio priklausomybę nuo iškastinio kuro. Atsižvelgiant į tai, kad beveik 50 % Sąjungos galutinės energijos suvartojama šildymui ir vėsinimui, iš kurių 80 % naudojama pastatuose, Sąjungos energetikos ir klimato tikslų įgyvendinimas yra susijęs su Sąjungos pastangomis renovuoti savo pastatų ūkį teikiant pirmenybę energijos vartojimo efektyvumui, taikant principą „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ ir taip pat svarstant atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo galimybes;
- (8) Direktyvoje 2012/27/ES įtvirtintos nuostatos dėl ilgalaikių renovacijos strategijų turėtų būti perkeltos į Direktyvą 2010/31/ES, kurioje jos nuoseklumo sumetimais tinka geriau. Valstybės narės turėtų turėti galimybę naudoti savo ilgalaikes renovacijos strategijas siekdamos spręsti klausimus, susijusius su priešgaisrine sauga ir pavojais, kuriuos kelia intensyvus seisminis aktyvumas, bei darančius poveikį energijos vartojimo efektyvumui didinti skirtoms renovacijoms ir pastatų gyvavimo trukmei;
- (9) siekiant sukurti pastatų ūkį, kuriame energija būtų vartojama ypač efektyviai ir kuris būtų nepriklausomas nuo iškastinio kuro, ir užtikrinti, kad įgyvendinant ilgalaikes renovacijos strategijas būtų padaryta būtina pažanga pertvarkant esamus pastatus į beveik nulinės energijos pastatus, visų pirma didinant esmines renovacijas, valstybės narės turėtų pateikti aiškias gaires ir numatyti išmatuojamus, tikslinius veiksmus, taip pat skatinti vienodas galimybes gauti finansavimą, be kita ko, skirtus prasčiausiai veikiantiems nacionalinio pastatų ūkio segmentams, energijos nepriteklių patiriantiems vartotojams, socialiniams būstams ir namų ūkiams, kurie susiduria su skirtingų paskatų dilemomis, atsižvelgiant į įperkamumą. Siekdamas toliau remti būtiną savo nacionalinio nuomojamų pastatų ūkio tobulinimą, valstybės narės turėtų apsvarstyti galimybę nuomojamiems būstams nustatyti arba toliau taikyti reikalavimus, susijusius su tam tikro lygio energiniu naudingumu, vadovaujantis energinio naudingumo sertifikatais;
- (10) vadovaujantis Komisijos atliktu poveikio vertinimu, siekiant ekonomiškai efektyviu būdu įgyvendinti Sąjungos plataus užmojo tikslus energijos vartojimo efektyvumo srityje, būtina, kad vidutinis metinis renovacijų lygis sudarytų 3 %. Atsižvelgiant į tai, kad kaskart 1 % sutaupant energijos, 2,6 % sumažėja dujų importas, yra ypač svarbu nustatyti aiškius plataus užmojo tikslus esamo pastatų ūkio renovacijos srityje. Taigi, pastangomis padidinti pastatų energinį naudingumą būtų aktyviai prisidedama prie Sąjungos energetinės nepriklausomybės ir, be to, jomis suteikiama daug galimybių kurti darbo vietas Sąjungoje, visų pirma mažosiose ir vidutinėse įmonėse. Tokiomis aplinkybėmis valstybės narės turėtų atsižvelgti į poreikį aiškiai susieti savo ilgalaikes renovacijos strategijas ir tinkamas iniciatyvas, skirtas įgūdžių ugdymui ir švietimui statybos ir energijos vartojimo efektyvumo sektoriuose skatinti;
- (11) reikėtų, laikantis valstybių narių apibrėžtų kriterijų, atsižvelgti į poreikį mažinti energijos nepriteklių. Valstybės narės, savo renovacijos strategijose apibrėždamos nacionalinius veiksmus, kuriais prisidedama prie energijos nepritekliaus mažinimo, turi teisę nustatyti, ką jos laiko tinkamais veiksmais;
- (12) savo ilgalaikėse renovacijos strategijose ir planuodamos veiksmus bei priemones, valstybės narės galėtų vartoti tokias sąvokas kaip antai inicijavimo momentas, reiškiantį tinkamus momentus per pastatų gyvavimo ciklą, pavyzdžiui, ekonominio efektyvumo ar sutrikdymo požiūriu, atlikti energijos vartojimo efektyvumui didinti skirtas renovacijas;
- (13) 2009 m. Pasaulio sveikatos organizacijos gairėse nurodyta, kad vidaus patalpų oro kokybės srityje didesnio energinio naudingumo pastatuose naudotojams užtikrinamas aukštesnio lygio komfortas ir gerovė, taip pat sudaromos sąlygos geresnei sveikatai. Šiluminiai tilteliai, nepakankama izoliacija ir nenumatyti oro keliai gali lemti už rasos tašką žemesnę paviršiaus temperatūrą ir drėgmę. Todėl būtina užtikrinti visišką ir vienodą pastato, taip pat jo balkonų, langų, stogų, sienų, durų ir grindų, izoliaciją ir ypač daug dėmesio turėtų būti skirta tam, kad jokių vidinių pastato paviršių temperatūra nebūtų mažesnė už rasos taško temperatūrą;

- (14) valstybės narės turėtų remti esamų pastatų energinio naudingumo didinimo priemones, kurios padeda užtikrinti sveiką patalpų vidaus aplinką, be kita ko, pašalinant asbestą ir kitas kenksmingas medžiagas, užkertant kelią neteisėtam kenksmingų medžiagų pašalinimui ir sudarant palankias sąlygas galiojančių teisėkūros procedūra priimtų aktų, kaip antai Europos Parlamento ir Tarybos direktyvų 2009/148/EB ⁽¹⁾ ir (ES) 2016/2284 ⁽²⁾, laikymuisi;
- (15) svarbu užtikrinti, kad pastatų energiniam naudingumui didinti skirtomis priemonėmis dėmesys būtų skiriamas ne tik pastato atitvaroms, bet kad jos taip pat apimtų visus atitinkamus elementus ir technines sistemas pastate, kaip antai pasyviuosius elementus, kuriais prisidedama prie pasyviųjų metodų, kuriais siekiama sumažinti energijos poreikius šildymo ar vėsinimo reikmėms, energijos naudojimą apšvietimo ir vėdinimo reikmėms, taip didinant šiluminį ir regimąjį komfortą;
- (16) finansiniai mechanizmai, paskatos ir finansų įstaigų mobilizavimas siekiant užtikrinti, kad pastatuose būtų atliekamos energijos vartojimo efektyvumui didinti skirtos renovacijos, nacionalinėse ilgalaikėse renovacijos strategijose turėtų užimti vieną iš svarbiausių vietų ir turėtų būti aktyviai skatinami valstybėse narėse. Tokios priemonės turėtų apimti efektyvų energijos vartojimą kredituojančių hipotekos paskolų, skirtų sertifikuotoms energijos vartojimo požiūriu efektyvioms pastatų renovacijoms, skatinimą, viešosios valdžios institucijų skatinimą investuoti į efektyviai energiją vartojančių pastatų ūkį, pavyzdžiui, pasitelkiant viešojo ir privačiojo sektorių partnerystes arba neprivalomas sutartis dėl energijos vartojimo efektyvumo, numanomos investicijų rizikos mažinimą, priemonių ir skaidrių patariamųjų priemonių ir paramos priemonių, kaip antai vieno langelio sistemų, kurios teikia renovacijos energijos srityje integruotas paslaugas, suteikimą, taip pat kitų priemonių ir iniciatyvų, kaip antai nurodytų Komisijos Pažangiojo išmaniųjų pastatų finansavimo iniciatyvoje, įgyvendinimą;
- (17) gamta grindžiami sprendimai, kaip antai tinkamai suplanuoti gatvių želdynai, žalieji stogai ir sienos, užtikrinantys pastatų izoliaciją ir pavėšį jiems, padeda sumažinti energijos paklausą, nes reikia mažiau šildyti ir vėsinti, ir padidinti pastato energinį naudingumą;
- (18) reikėtų skatinti mokslinius tyrimus ieškant naujų sprendimų, kuriais būtų didinamas istorinių pastatų ir vietų energinis naudingumas, ir išbandyti tokius sprendimus, kartu taip pat užtikrinant kultūros paveldo apsaugą ir išsaugojimą;
- (19) naujų pastatų ir pastatų, kuriuose atliekama kapitalinė renovacija, atveju valstybės narės turėtų skatinti naudoti didelio naudingumo alternatyvias sistemas, jeigu tai įmanoma techniniu, funkcinio ir ekonominiu požiūriu, kartu taip pat sprendžiant klausimus, susijusius su sveikomis patalpų mikroklimato sąlygomis, priešgaisrine sauga ir intensyvaus seisminio aktyvumo keliamais pavojais, laikantis vidaus saugos taisyklių;
- (20) norint pasiekti efektyvaus energijos vartojimo politikos tikslus dėl pastatų, reikėtų gerinti energinio naudingumo sertifikatų skaidrumą užtikrinant, kad būtų nustatyti ir nuosekliai taikomi visi skaičiavimams – tiek sertifikavimo, tiek minimalių energinio naudingumo reikalavimų taikymo tikslais – būtini parametrai. Valstybės narės turėtų patvirtinti tinkamas priemones, kuriomis būtų užtikrinta, pavyzdžiui, kad įrengtų, pakeistų arba atnaujintų techninių pastatų sistemų, kaip antai, skirtų patalpų šildymui, oro kondicionavimui ar vandens šildymui, naudingumas būtų dokumentuojamas pastatų sertifikavimo ir atitikties reikalavimams tikrinimo reikmėms;
- (21) turėtų būti apsvaistoma galimybė nustatyti reikalavimą įrengti automatinio reguliavimo įtaisus esamuose pastatuose, kai tai ekonominiu požiūriu tikslinga, pavyzdžiui, jei sąnaudos sudaro mažiau kaip 10 % visų pakeistų šilumos generatorių sąnaudų, kad būtų galima atskirai reguliuoti temperatūrą kiekviename kambaryje arba, jei tai pagrįsta, nustatytoje pastato vienetų šildomoje zonoje;
- (22) inovacijos ir naujos technologijos taip pat sudaro sąlygas pastatų sektoriui prisidėti prie bendro ekonomikos, įskaitant transporto sektorių, priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo. Pavyzdžiui, pastatų sektorius gali būti panaudotas infrastruktūros, būtinos elektra varomų transporto priemonių pažangiajam įkrovimui, vystymui, ir taip pat sudaryti pagrindą valstybėms narėms pasirinkti naudoti automobilių baterijas kaip elektros energijos šaltinį;
- (23) naudojantis elektra varomomis transporto priemonėmis ir tuo pačiu metu padidinus elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių dalį, mažiau išmetama anglies dioksido ir gerėja oro kokybė. Elektra varomos transporto priemonės yra svarbus komponentas vykstant perėjimą prieš švarios energijos, grindžiamą efektyvaus energijos vartojimo priemonėmis, alternatyviaisiais degalais, atsinaujinančia energija ir novatoriškais energetinio lankstumo

⁽¹⁾ 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/148/EB dėl darbuotojų apsaugos nuo rizikos, susijusios su asbesto veikimu darbe (OL L 330, 2009 12 16, p. 28).

⁽²⁾ 2016 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/2284 dėl tam tikrų valstybėse narėse į atmosferą išmetamų teršalų kiekio mažinimo, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/35/EB ir panaikinama Direktyva 2001/81/EB (OL L 344, 2016 12 17, p. 1).

valdymo sprendimais. Statybos techniniai reglamentai gali būti veiksmingai panaudojami nustatant tikslinius reikalavimus, siekiant remti įkrovimo infrastruktūros diegimą gyvenamųjų ir negyvenamųjų pastatų automobilių stovėjimo aikštelėse. Valstybės narės turėtų numatyti priemones, kuriomis būtų supaprastinamas įkrovimo infrastruktūros diegimas, siekdamas šalinti kliūtis, kaip antai, skirtingų paskatų problemą ir administracinius sunkumus, su kuriais atskiri savininkai susiduria bandydami įrengti įkrovimo prieigą savo automobilių stovėjimo vietoje;

- (24) kabelių kanalų infrastruktūra sudaromos tinkamos sąlygos sparčiai diegti įkrovimo prieigas, jeigu ir kai jie yra reikalingi. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad elektromobilumas būtų vystomas subalansuotai ir ekonomiškai efektyviai. Visų pirma, kai atliekama kapitalinė renovacija, susijusi su elektros infrastruktūra, po to reikėtų atlikti atitinkamus kabelių kanalų infrastruktūros įrengimo darbus. Įgyvendindamos nacionalinės teisės aktuose nustatytus elektromobilumui taikytinus reikalavimus, valstybės narės turėtų tinkamai atsižvelgti į potencialias įvairias sąlygas, kaip antai į tai, kam priklauso pastatai ir greta esanti automobilių stovėjimo aikštelė, į privačių subjektų valdomas viešąsias automobilių stovėjimo aikšteles ir į pastatus, kurie yra kartu gyvenamosios ir negyvenamosios paskirties;
- (25) lengvai prieinama infrastruktūra sumažins įkrovimo prieigų įrengimo išlaidas atskiriems savininkams ir užtikrins, kad elektra varomų transporto priemonių naudotojai turėtų galimybę naudotis įkrovimo prieigomis. Sąjungos lygmens elektromobilumo srities reikalavimų, taikomų automobilių stovėjimo vietų išankstiniam įrengimui ir įkrovimo prieigų įrengimui, nustatymas yra veiksmingas būdas artimiausiu metu skatinti elektra varomas transporto priemones, kartu sudarant sąlygas tolesnei plėtrai nedidelėmis sąnaudomis vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu;
- (26) kai valstybės narės nustato savo reikalavimus dėl mažiausio įkrovimo prieigų skaičiaus įrengimo, skirtus negyvenamiesiems pastatams, kuriuose yra daugiau nei 20 automobilių stovėjimo vietų, ir taikytinus nuo 2025 m., jos turėtų atsižvelgti į atitinkamas nacionalines, regionines ir vietos sąlygas, taip pat į galimus įvairius poreikius ir aplinkybes, priklausomus nuo vietovės, pastatų tipologijos, susisiekimo viešuoju transportu ir kitų atitinkamų kriterijų, kad būtų užtikrintas proporcingas ir tinkamas įkrovimo prieigų diegimas;
- (27) vis dėlto įgyvendinant elektromobilumo reikalavimus kai kurios specifinių silpnųjų vietų turinčios geografinės teritorijos gali susidurti su specifiniais sunkumais. Taip galėtų būti atokiausių regionų, kaip apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 349 straipsnyje, atveju dėl jų atokumo, izoliuotumo, mažumo, sudėtingų topografinių ir klimato sąlygų, taip pat atskirose mikrosistemose, kurių elektros tinklą gali pririnkti plėtoti siekiant susitvarkyti su tolesniu vietos transporto elektrifikavimu. Tokiais atvejais valstybėms narėms turėtų būti leidžiama netaikyti elektromobilumo reikalavimų. Nepaisant tos nukrypti leidžiančios nuostatos, transporto elektrifikavimas gali būti veiksminga priemonė, padedanti spręsti oro kokybės ar tiekimo saugumo srities problemas, su kuriomis tie regionai ir sistemos dažnai susiduria;
- (28) taikydamos elektromobilumo infrastruktūros reikalavimus, numatytus šia direktyva padarytuose Direktyvos 2010/31/ES pakeitimuose, valstybės narės turėtų įvertinti holistinio ir nuoseklaus miestų planavimo poreikį, taip pat svarstyti galimybę skatinti alternatyvias, saugias ir tvarias transporto rūšis ir jų rėmimo infrastruktūrą, pavyzdžiui, įrengiant elektriniams dviračiams ir riboto judumo asmenims skirtą specialią transporto priemonių stovėjimo infrastruktūrą;
- (29) bendrosios skaitmeninės rinkos ir energetikos sąjungos darbotvarkės turėtų būti suderintos tarpusavyje ir jomis turėtų būti siekiama bendrų tikslų. Energetikos sistemos skaitmeninimas lemia sparčius pokyčius energetikos sektoriuje – nuo atsinaujinančių energijos išteklių integravimo iki pažangiųjų tinklų ir išmaniosioms technologijoms diegti parengtų pastatų. Siekiant suskaitmeninti pastatų sektorių, išmaniesiems pastatams ir sujungtoms bendruomenėms yra svarbūs Sąjungos sujungiamumo tikslai ir užmojai vystyti didelio pralaidumo ryšių tinklus. Turėtų būti numatytos kryptingos iniciatyvos išmaniosioms technologijoms diegti parengtoms sistemoms ir skaitmeninimo sprendimams apstatytoje aplinkoje populiarinti. Tai suteikia naujų energijos taupymo galimybių, vartotojams suteikiant tikslesnę informaciją apie jų vartojimo modelius ir sudarant sąlygas sistemos operatoriui efektyviau valdyti tinklą;
- (30) pažangiojo parengtumo rodiklis turėtų būti naudojamas vertinant galimybes pastatuose naudoti informacines ir ryšių technologijas bei elektronines sistemas, siekiant pritaikyti pastatų eksploataciją pagal jų naudotojų poreikius ir tinklą, taip pat padidinti pastatų energijos vartojimo efektyvumą ir bendrą energinį naudingumą. Taikant pažangiojo parengtumo rodiklį turėtų padidėti pastato savininkų ir naudotojų informuotumas apie pastato automatizavimo ir techninių pastatų sistemų elektroninės stebėsenos vertę ir pastato naudotojams turėtų suteikti patikėjimo tų naujų patobulintų funkcijų faktinėmis galimybėmis taupyti energiją. Valstybės narės pastatų pažangiojo parengtumo vertinimo sistemą turėtų taikyti savanoriškai;

- (31) siekiant Direktyvą 2010/31/ES pritaikyti prie technikos pažangos, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kuriais ta direktyva būtų papildyta nuostatomis, kuriomis apibrėžiamas pažangiojo parengtumo rodiklis ir nustatoma metodika, pagal kurią tas rodiklis turi būti apskaičiuojamas. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros⁽¹⁾ nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;
- (32) siekiant užtikrinti vienodas Direktyvos 2010/31/ES su pakeitimais, padarytais šia direktyva, įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai, susiję su neprivalomos bendros Sąjungos pastatų vertinimo pagal jų pažangųjį parengtumą sistemos įgyvendinimo tvarka. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011⁽²⁾;
- (33) siekiant užtikrinti, kad su energijos vartojimo efektyvumu susijusios finansinės priemonės būtų kuo geriau panaudotos pastatų renovacijai, jos turėtų būti susietos su renovacijos darbų kokybe atsižvelgiant į numatomą sutaupyti arba sutaupytą energiją. Todėl tos priemonės turėtų būti susietos su renovacijai naudojamos įrangos arba medžiagų energiniu naudingumu, su įrengėjo sertifikavimu arba kvalifikacija, energijos vartojimo auditu arba dėl renovacijos pasiektu efektyvumo padidėjimu, kuris turėtų būti vertinamas lyginant prieš renovaciją ir po jos išduotus energinio naudingumo sertifikatus, taikant standartines vertes arba taikant kitą skaidrų ir proporcingą metodą;
- (34) dabartinės su energinio naudingumo sertifikatais susijusios nepriklausomos kontrolės sistemos gali būti naudojamos atitinkamai vertinti ir turėtų būti sustiprintos siekiant užtikrinti, kad sertifikatai būtų geros kokybės. Tais atvejais, kai su energinio naudingumo sertifikatais susijusios nepriklausomos kontrolės sistemos papildomos nepriivaloma duomenų baze, viršijant Direktyvos 2010/31/ES iš dalies pakeistos šia direktyva, reikalavimus, ji gali būti naudojama tikrinant atitiktį ir rengiant statistinius duomenis apie regioninius arba nacionalinius pastatų ūkius. Reikalingi aukštos kokybės duomenys apie pastatų ūkį – dalis jų galėtų būti gaunami iš duomenų bazių, kurias energinio naudingumo sertifikavimo reikmėms šiuo metu kuria ir tvarko beveik visos valstybės narės;
- (35) remiantis Komisijos poveikio vertinimu, su šildymo ir oro kondicionavimo sistemų tikrinimu susijusios nuostatos yra neveiksmingos, nes jomis nepakankamai užtikrinamas nei pirminis, nei tolesnis tų techninių sistemų energinis naudingumas. Šiuo metu nepakankamai atsižvelgiama net į pigius energijos vartojimo efektyvumo techninius sprendimus, kurių atsipirkimo laikotarpis labai trumpas, kaip antai šildymo sistemos hidraulinį balansavimą ir termostatinį reguliavimo vožtuvų įrengimą arba pakeitimą. Nuostatos dėl tikrinimo turėtų būti iš dalies pakeistos siekiant užtikrinti geresnius tikrinimo rezultatus. Tais pakeitimais turėtų būti nustatyta, kad atliekant tikrinimus daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama centrinio šildymo sistemoms ir oro kondicionavimo sistemoms, taip pat kai tos sistemos yra kombinuojamos su vėdinimo sistemomis. Tie pakeitimai turėtų būti netaikomi mažoms šildymo sistemoms, kaip antai elektriniams šildytuvams ir malkų krosnims, kai jos nesiekia tikrinimui taikomų ribų pagal Direktyvą 2010/31/ES su pakeitimais, padarytais šia direktyva;
- (36) atliekant tikrinimus ir norint praktiškai padidinti, kaip numatyta, pastatų energinį naudingumą, reikėtų siekti padidinti faktinį šildymo sistemų, oro kondicionavimo sistemų ir vėdinimo sistemų energinį naudingumą realiomis naudojimo sąlygomis. Faktinis tokių sistemų energinis naudingumas priklauso nuo energijos, naudojamos dinamiškai kintančiomis tipinėmis arba vidutinėmis eksploataavimo sąlygomis. Dauguma atvejų tokios sąlygos reikalauja tik dalies nominaliosios atiduoamosios galios, todėl šildymo sistemų, oro kondicionavimo sistemų ir vėdinimo sistemų tikrinimas turėtų apimti atitinkamų įrangos pajėgumų padidinti sistemos energinį naudingumą kintančiomis sąlygomis, kaip antai eksploataavimo daline apkrova sąlygomis, vertinimą;
- (37) nustatyta, kad visų pirma didelių sistemų atveju tikrinimą galima veiksmingai pakeisti pastato automatizavimu ir techninių pastato sistemų elektronine stebėseną ir kad pastarieji suteikia didesnes galimybes tiek vartotojams, tiek įmonėms užtikrinti ekonomiškai efektyvų ir didelį energijos taupymą. Tokios įrangos montavimas turėtų būti

⁽¹⁾ OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

⁽²⁾ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojamosi įgyvendinimo įgaliojimai kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

laikomas ekonomiškai efektyviausia alternatyva tikrinimui dideliuose negyvenamuosiuose pastatuose ir daugiabučiuose pastatuose, kurie yra pakankamo dydžio, kad įranga atsipirktų greičiau nei per trejus metus, nes tai sudaro galimybes pagal suteiktą informaciją imtis veiksmų, taip laikui bėgant užtikrinant energijos taupymą. Mažų įrenginių atveju įrengėjų atliekamas sistemų veikimo dokumentavimas turėtų padėti tikrinti atitiktį visoms techninėms pastatų sistemoms nustatytiems minimaliems reikalavimams;

- (38) dabartinė galimybė valstybėms narėms pasirinkti priemones, grindžiamas konsultacijų teikimu vietoj šildymo sistemų, oro kondicionavimo sistemų, kombinuotųjų šildymo ir vėdinimo sistemų bei kombinuotųjų oro kondicionavimo ir vėdinimo sistemų tikrinimo, turi būti išsaugota, su sąlyga, kad įrodoma, pateikiant ataskaitą Komisijai, jog bendras poveikis yra lygiavertis tikrinimo poveikiui prieš pradėdant taikyti tas priemones;
- (39) įgyvendindami šildymo ir oro kondicionavimo sistemų periodinio tikrinimo sistemas pagal Direktyvą 2010/31/ES, valstybės narės ir privatusis sektorius skyrė nemažai administracinės srities ir finansinių investicijų, įskaitant ekspertų mokymą ir akreditavimą, kokybės užtikrinimą bei kontrolę ir tikrinimų sąnaudas. Valstybės narės, patvirtinusios būtinas priemones, skirtas nustatyti periodinius tikrinimus, ir įgyvendinusios veiksmingas tikrinimo sistemas, gali nuspręsti, kad tikslinga toliau naudoti tas sistemas, be kita ko, ir mažesnėms šildymo bei oro kondicionavimo sistemoms. Tokiais atvejais valstybėms narėms neturėtų būti privaloma apie tuos griežtesnius reikalavimus pranešti Komisijai;
- (40) nedarant poveikio valstybių narių pasirinkimui taikyti su pastatų energiniu naudingumu susijusių standartų, kuriuos pagal Komisijos įgaliojimą M/480 parengė Europos standartizacijos komitetas (toliau – CEN), rinkinį, tų standartų pripažinimas ir skatinimas visose valstybėse narėse turėtų teigiamą poveikį Direktyvos 2010/31/ES su pakeitimais, padarytais šia direktyva, įgyvendinimui;
- (41) Komisijos rekomendacijoje (ES) 2016/1318 ⁽¹⁾ dėl energijos beveik nevartojančių pastatų aprašyta, kaip Direktyvos 2010/31/ES įgyvendinimas galėtų padėti tuo pačiu metu užtikrinti pastatų ūkio pertvarką ir perėjimą prie tvaresnio energijos tiekimo, o tuo taip pat remiama šildymo ir vėsinimo strategija. Siekiant užtikrinti tinkamą įgyvendinimą reikėtų atnaujinti pastatų energinio naudingumo skaičiavimo bendrąją sistemą ir skatinti padidinti pastatų atitvarų energinį naudingumą, remiantis CEN darbu, kurį jis atliko pagal Komisijos įgaliojimą M/480. Valstybės narės turi galimybę pasirinkti tą skaičiavimo sistemą papildyti, nustatant papildomus skaitinius rodiklius, pavyzdžiui, dėl viso pastato bendro energijos suvartojimo ar išmetamo šiltnamio efekto sukeliančių dujų kiekio;
- (42) ši direktyva turėtų valstybėms narėms drausti nusistatyti didesnio užmojo energinio naudingumo reikalavimus, taikomus pastatams ir pastatų elementams, jei tokie reikalavimai atitinka Sąjungos teisę. Tai, kad tam tikromis aplinkybėmis tie reikalavimai gali riboti produktų, kuriems taikomi kiti taikytini Sąjungos derinamieji teisės aktai, įrengimą ar naudojimą, yra suderinama su direktyvų 2010/31/ES ir 2012/27/ES tikslais, jei dėl tokių reikalavimų nesudaromos nepagrįstos kliūtys rinkoje;
- (43) kadangi šios direktyvos tikslo, t. y. sumažinti energijos kiekį, kurio reikia su įprastu pastatų naudojimu susijusiam energijos poreikiui patenkinti, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl užtikrinto nuoseklumo, kurį suteikia bendri tikslai, supratimas ir politinės paskatos, to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;
- (44) šia direktyva visapusiškai atsižvelgiama į valstybių narių nacionalinius ypatumus ir skirtumus bei į jų kompetenciją pagal SESV 194 straipsnio 2 dalį. Be to, šios direktyvos tikslas – leisti keistis geriausia praktika, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos Sąjungoje pereiti prie pastatų ūkio, kuriame energija būtų vartojama ypač efektyviai;
- (45) pagal 2011 m. rugsėjo 28 d. Bendrą valstybių narių ir Komisijos politinį pareiškimą dėl aiškinamųjų dokumentų ⁽²⁾ valstybės narės įsipareigojo pagrįstais atvejais prie pranešimų apie perkėlimo priemones pridėti vieną ar daugiau dokumentų, kuriuose paaiškinamos direktyvos sudedamųjų dalių ir nacionalinių perkėlimo priemonių atitinkamų dalių sąsajos. Šios direktyvos atveju teisės aktų leidėjas laikosi nuomonės, kad tokių dokumentų perdavimas yra pagrįstas;

⁽¹⁾ 2016 m. liepos 29 d. Komisijos rekomendacija (ES) 2016/1318 dėl energijos beveik nevartojančių pastatų ir geriausios praktikos skatinimo gairių, kuriomis siekiama užtikrinti, kad iki 2020 m. visi nauji pastatai beveik nevartotų energijos (OL L 208, 2016 8 2, p. 46).

⁽²⁾ OL C 369, 2011 12 17, p. 14.

(46) todėl direktyvos 2010/31/ES ir 2012/27/ES turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistos,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyvos 2010/31/ES daliniai pakeitimai

Direktyva 2010/31/ES iš dalies keičiama taip:

1) 2 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 3 punktas pakeičiamas taip:

„3. techninė pastato sistema – pastato ar pastato vieneto patalpų šildymo, patalpų vėsinimo, vėdinimo, buitinio karšto vandens, įmontuoto apšvietimo, pastato automatizavimo ir kontrolės, elektros energijos gamybos vietoje arba šių funkcijų deriniui skirta techninė įranga, įskaitant tas sistemas, kurioms naudojama atsinaujinančių išteklių energija;“;

b) įterpiamas šis punktas:

„3a) pastato automatizavimo ir kontrolės sistema – sistema, kuri apima visus produktus, programinę įrangą ir inžinerijos paslaugas, galinčius padėti užtikrinti energijos vartojimo požiūriu efektyvų, ekonominių ir saugų techninių pastato sistemų veikimą taikant automatines kontrolės priemones ir palengvinant tų techninių pastato sistemų valdymą rankiniu būdu;“;

c) įterpiami šie punktai:

„15a) šildymo sistema – sudėtinių dalių, reikalingų patalpos orui ruošti, kad būtų didinama jo temperatūra, derinys;

15b) šilumos generatorius – šildymo sistemos dalis, gaminanti naudingą šilumą vienu ar daugiau iš šių būdų:

a) deginant kurą, pavyzdžiui, šildymo katilę;

b) panaudojant Džaulio reiškinį elektrinės varžinio kaitinimo sistemos kaitinimo elementuose;

c) surenkant šilumą iš aplinkos oro, vėdinimo šalinamo oro arba vandens ar grunto šilumos šaltinio, panaudojant šilumos siurbį;

15c) sutartis dėl energijos vartojimo efektyvumo – sutartis dėl energijos vartojimo efektyvumo, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2012/27/ES (*) 2 straipsnio 27 punkte;

(*) 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2009/125/EB ir 2010/30/ES bei kuria panaikinamos direktyvos 2004/8/EB ir 2006/32/EB (OL L 315, 2012 11 14, p. 1).“;

d) papildoma šiuo punktu:

„20. atskira mikrosistema – mikrosistema, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/72/EB (*) 2 straipsnio 27 punkte.

(*) 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/72/EB dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, panaikinanti Direktyvą 2003/54/EB (OL L 211, 2009 8 14, p. 55).“;

2) įterpiamas šis straipsnis:

„2a straipsnis

Ilgalaikė renovacijos strategija

1. Kiekviena valstybė narė nustato ilgalaikę renovacijos strategiją, kuria būtų remiama nacionalinio viešosios paskirties ir privačių gyvenamųjų ir negyvenamųjų pastatų ūkio renovacija, užtikrinant, kad pastatų ūkyje energija būtų vartojama ypač efektyviai ir kad jis būtų nepriklausomas nuo iškastinio kuro ne vėliau kaip 2050 m., sudarant palankesnes sąlygas ekonomiškai efektyviam esamų pastatų pertvarkymui į beveik nulinės energijos pastatus. Kiekviena ilgalaikė renovacijos strategija pateikiama laikantis taikytinų planavimo ir ataskaitų teikimo įpareigojimų, ir ją sudaro:

- a) nacionalinio pastatų ūkio apžvalga, grindžiama atitinkamai statistine atranka ir numatoma renovuotų pastatų dalimi 2020 m.;
- b) nustatyti ekonomiškai efektyvūs renovavimo būdai pagal pastato tipą ir klimato zoną, atsižvelgiant į galimus aktualius inicijavimo momentus, kai taikytina, per pastato gyvavimo ciklą;
- c) politika ir veiksmai, kuriais skatinama ekonomiškai efektyvi esminė pastatų renovacija, įskaitant keliais etapais vykdomą esminę renovaciją, ir remiamos tikslinės priemonės ir renovacija, kuriomis užtikrinamas išlaidų ekonominis efektyvumas, pavyzdžiui, nustatant neprivalomą pastato renovacijos pasų sistemą;
- d) politikos ir veiksmų, kuriais būtų sprendžiami klausimai, susiję su prasčiausiai veikiančiais nacionalinio pastatų ūkio segmentais, skirtingų paskatų dilemomis ir rinkos nepakankamumo atvejais, apžvalga ir atitinkamų nacionalinių veiksmų, kuriais prisidedama prie energijos nepritekliaus mažinimo, apibendrinimas;
- e) politika ir veiksmai, kuriais būtų sprendžiami su visais viešaisiais pastatais susiję klausimai;
- f) nacionalinių iniciatyvų, kuriomis būtų skatinamos išmaniosios technologijos ir sujungti pastatai bei bendruomenės, taip pat igūdžiai ir švietimas statybos ir energijos vartojimo efektyvumo sektoriuose, apžvalga ir
- g) įrodymais pagrįstas numatomos sutaupyti energijos ir platesnio masto naudos, kaip antai, susijusios su sveikata, sauga ir oro kokybe, įvertinimas.

2. Kiekviena valstybė narė savo ilgalaikėje renovacijos strategijoje išdėsto veiksmų gaires, kuriose numatomos priemonės ir vidaus mastu nustatyti išmatuojami pažangos rodikliai, atsižvelgiant į ilgalaikį 2050 m. tikslą Sąjungoje išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį sumažinti 80–95 %, palyginti su 1990 m., siekiant užtikrinti, kad nacionaliniame pastatų ūkyje energija būtų vartojama ypač efektyviai ir kad jis būtų nepriklausomas nuo iškastinio kuro, bei siekiant sudaryti palankesnes sąlygas ekonomiškai efektyviam esamų pastatų pertvarkymui į beveik nulinės energijos pastatus. Veiksmų gairėse taip pat numatomi orientaciniai 2030 m., 2040 m. ir 2050 m. tarpiniai tikslai ir nurodoma, kaip jie padeda pasiekti Sąjungos energijos vartojimo efektyvumo tikslus pagal Direktyvą 2012/27/ES.

3. Kad būtų remiamas investicijų į renovimą, būtiną 1 dalyje nurodytiems tikslams pasiekti, mobilizavimas, valstybės narės sudaro palankesnes sąlygas naudotis tinkamais mechanizmais siekiant:

- a) jungti projektus, be kita ko, naudojant investavimo platformas arba grupes ir mažųjų ir vidutinių įmonių konsorciumus, kad būtų suteikta prieiga investuotojams ir suteikta galimybė pasiūlyti kompleksinius sprendimus galimiems klientams;
- b) mažinti numanomą energijos vartojimo efektyvumo operacijų riziką investuotojams ir privačiajam sektoriui;
- c) naudoti viešąjį finansavimą papildomoms privačiojo sektoriaus investicijoms pritraukti arba konkreitiems rinkos nepakankamumo atvejams šalinti;
- d) nukreipti investicijas į efektyviai energiją vartojantį viešųjų pastatų ūkį, vadovaujantis Eurostato gairėmis, ir
- e) taikyti prieinamas ir skaidrias patariamąsias priemones, kaip antai, vieno langelio sistemas vartotojams ir konsultavimo energetikos klausimais paslaugas, susijusias su atitinkamomis energijos vartojimo efektyvumui didinti skirtomis renovacijomis ir finansavimo priemonėmis.

4. Komisija renka ir bent viešosios valdžios institucijoms platina geriausią praktiką, susijusią su sėkmingomis energijos vartojimo efektyvumui didinti skirtų renovacijų viešojo ir privačiojo finansavimo programomis, ir informaciją apie mažų energijos vartojimo efektyvumui didinti skirtų renovacijų projektų jungimo programas. Komisija nustato ir platina geriausią praktiką, susijusią su finansinėmis paskatomis renovuoti žvelgiant iš vartotojo perspektyvos, atsižvelgiant į išlaidų veiksmingumo srities skirtumus valstybėse narėse.

5. Siekdama remti savo ilgalaikės renovacijos strategijos plėtojimą, kiekviena valstybė narė, prieš pateikdama Komisijai savo ilgalaikę renovacijos strategiją, surengia dėl jos viešas konsultacijas. Kiekviena valstybė narė savo surengtų viešų konsultacijų rezultatų santrauką prideda prie savo ilgalaikės renovacijos strategijos.

Kiekviena valstybė narė nustato įtraukaus konsultavimosi įgyvendinant savo ilgalaikę renovacijos strategiją tvarką.

6. Kiekviena valstybė narė išsamią informaciją apie savo naujausios ilgalaikės renovacijos strategijos įgyvendinimą prideda prie savo ilgalaikės renovacijos strategijos, įskaitant informaciją apie planuojamą politiką ir veiksmus.

7. Kiekviena valstybė narė gali naudoti savo ilgalaikę renovacijos strategiją spręsdama klausimus, susijusius su priešgaisrine sauga ir pavojais, kuriuos kelia intensyvus seisminis aktyvumas, ir darančius poveikį energijos vartojimo efektyvumui didinti skirtoms renovacijoms ir pastatų gyvavimo trukmei.“;

3) 6 straipsnis pakeičiamas taip:

„6 straipsnis

Nauji pastatai

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių, siekiant užtikrinti, kad nauji pastatai atitiktų pagal 4 straipsnį nustatytus minimalius energinio naudingumo reikalavimus.

2. Valstybės narės užtikrina, kad prieš pradėdant naujų pastatų statybą būtų atsižvelgta į didelio efektyvumo alternatyvių sistemų, jei tokių yra, techninį, aplinkosauginį ir ekonominį pagrįstumą.“;

4) 7 straipsnio penkta pastraipa pakeičiama taip:

„Valstybės narės skatina pastatų, kuriuose atliekama kapitalinė renovacija, atžvilgiu naudoti didelio efektyvumo alternatyvias sistemas, kiek tai įmanoma techniniu, funkciniu ir ekonominiu požiūriu, ir sprendžia klausimus, susijusius su sveikomis patalpų mikroklimato sąlygomis, priešgaisrine sauga ir rizika, kurią kelia intensyvus seisminis aktyvumas.“;

5) 8 straipsnis pakeičiamas taip:

„8 straipsnis

Techninės pastato sistemos, elektromobilumas ir pažangiojo parengtumo rodiklis

1. Siekdamas, kad būtų optimizuotas techninių pastato sistemų energijos vartojimas, valstybės narės nustato esamuose pastatuose įrengtų techninių pastato sistemų bendro energinio naudingumo, jų tinkamo įrengimo ir tinkamų jų parametrų bei nustatymų parinkimo ir jų kontrolės sistemos reikalavimus. Valstybės narės šiuos sistemų reikalavimus taip pat gali taikyti ir naujiems pastatams.

Sistemų reikalavimai nustatomi naujoms, pakeistoms ir atnaujintoms techninėms pastato sistemoms, bet taikomi kiek tai įmanoma techniniu, funkciniu ir ekonominiu požiūriu.

Valstybės narės reikalauja, kad naujuose pastatuose, jeigu tai tikslinga techniniu ir ekonominiu požiūriu, būtų įrengti automatinio reguliavimo įtaisai, kuriais būtų atskirai reguliuojama temperatūra kiekviename kambaryje arba, kai tai pagrįsta, nustatytoje pastato vieneto šildomoje zonoje. Esamuose pastatuose reikalaujama įrengti tokius automatinio reguliavimo įtaisus tuo atveju, kai juose keičiami šilumos generatoriais, jeigu tai tikslinga techniniu ir ekonominiu požiūriu.

2. Naujų negyvenamųjų pastatų ir negyvenamųjų pastatų, kuriuose atliekama kapitalinė renovacija, atveju, jeigu pastate yra daugiau kaip dešimt automobilių stovėjimo vietų, valstybės narės užtikrina, kad būtų įrengta bent viena įkrovimo prieiga, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2014/94/ES (*), ir kabelių kanalų infrastruktūra, t. y. elektros kabelių kanalai, bent kas penktoje automobilių stovėjimo vietoje, kad būtų galima vėliau įrengti elektra varomų transporto priemonių įkrovimo priėgias, kai:

a) automobilių stovėjimo aikštelė yra pastate, o kapitalinės renovacijos atveju renovacijos priemonės apima automobilių stovėjimo aikštelę ar pastato elektros infrastruktūrą, arba

b) automobilių stovėjimo aikštelė fiziškai yra šalia pastato, o kapitalinės renovacijos atveju renovacijos priemonės apima automobilių stovėjimo aikštelę ar automobilių stovėjimo aikštelės elektros infrastruktūrą.

Komisija ne vėliau kaip 2023 m. sausio 1 d. pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą dėl Sąjungos pastatų politikos galimo indėlio siekiant prisidėti prie elektromobilumo skatinimo ir, jei tikslinga, pateikia pasiūlymų dėl priemonių tuo klausimu.

3. Valstybės narės ne vėliau kaip 2025 m. sausio 1 d. nustato minimalaus įkrovimo priegų skaičiaus įrengimo reikalavimus, taikomus visiems negyvenamiesiems pastatams, kuriuose yra daugiau kaip dvidešimt automobilių stovėjimo vietų.

4. Valstybės narės gali nuspręsti nenustatyti arba netaikyti 2 ir 3 dalyse nurodytų reikalavimų pastatams, kurie priklauso mažosioms ir vidutinėms įmonėms, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijos 2003/361/EB (***) priedo I antraštinėje dalyje, ir yra jų naudojami.

5. Naujų gyvenamųjų pastatų ir gyvenamųjų pastatų, kuriuose atliekama kapitalinė renovacija, atveju, jeigu pastate yra daugiau kaip dešimt automobilių stovėjimo vietų, valstybės narės užtikrina, kad būtų įrengta kabelių kanalų infrastruktūra, t. y. elektros kabelių kanalai, kad kiekvienoje automobilo stovėjimo vietoje būtų galima vėliau įrengti elektra varomų transporto priemonių įkrovimo priegas, kai:

- a) automobilių stovėjimo aikštelė yra pastate, o kapitalinės renovacijos atveju renovacijos priemonės apima automobilių stovėjimo aikštelę ar pastato elektros infrastruktūrą, arba
- b) automobilių stovėjimo aikštelė fiziškai yra šalia pastato, o kapitalinės renovacijos atveju renovacijos priemonės apima automobilių stovėjimo aikštelę ar automobilių stovėjimo aikštelės elektros infrastruktūrą.

6. Valstybės narės gali nuspręsti netaikyti 2, 3 ir 5 dalių konkrečioms pastatų kategorijoms, kai:

- a) 2 ir 5 dalių atveju, paraiškos dėl statybos leidimo arba lygiavertės paraiškos buvo pateiktos ne vėliau kaip 2021 m. kovo 10 d.;
- b) privaloma kabelių kanalų infrastruktūra priklausytų nuo atskirų mikrosistemų arba atokiausiuose regionuose SESV 349 straipsnio prasmė esančių pastatų, jei dėl to kiltų didelių vietos energetikos sistemos veikimo problemų ir kiltų pavojus vietos tinklo stabilumui;
- c) įkrovimo priegų ir kabelių kanalų įrengimo išlaidos viršija 7 % bendrų pastato kapitalinės renovacijos išlaidų;
- d) viešajam pastatui jau taikomi palyginami reikalavimai vadovaujantis nuostatomis, kuriomis Direktyva 2014/94/ES perkeliama į nacionalinę teisę.

7. Valstybės narės numato priemones, kuriomis supaprastinamas įkrovimo priegų diegimas naujai statomuose ir esamuose gyvenamuosiuose bei negyvenamuosiuose pastatuose ir šalinamos galimos reguliavimo kliūtys, įskaitant kliūtis, susijusias su leidimų suteikimo ir patvirtinimo procedūromis, nedarant poveikio valstybių narių nuosavybę ir nuomą reglamentuojančiai teisei.

8. Valstybės narės vertina poreikį nustatyti nuoseklią pastatų, tausojamojo ir ekologiško judumo bei miestų planavimo politiką.

9. Valstybės narės užtikrina, kad įrengiant, pakeičiant arba atnaujinant techninę pastato sistemą būtų įvertintas pakeistos dalies ir, kai aktualu, visos pakeistos sistemos bendras energinis naudingumas. Rezultatai užfiksuojami dokumentuose ir perduodami pastato savininkui, kad su jais būtų galima bet kada susipažinti ir juos būtų galima panaudoti tikrinant atitiktį pagal šio straipsnio 1 dalį nustatytiems minimaliems reikalavimams ir išduodant energinio naudingumo sertifikatus. Nedarant poveikio 12 straipsniui, valstybės narės nusprendžia, ar reikalauti, kad būtų išduotas naujas energinio naudingumo sertifikatas.

10. Komisija ne vėliau kaip 2019 m. gruodžio 31 d. pagal 23 straipsnį priima deleguotąjį aktą, kuriuo ši direktyva papildoma nustatant neprivalomą bendrą Sąjungos pastatų vertinimo pagal jų pažangųjį parengtumą sistemą. Tas vertinimas grindžiamas galimybių pastato arba pastato vieneto eksploataciją pritaikyti pagal jo naudotojo poreikius ir tinklą bei padidinti jo energijos vartojimo efektyvumą ir bendrą energinį naudingumą įvertinimu.

Vadovaujantis Ia priedu, neprivaloma bendra Sąjungos pastatų vertinimo pagal jų pažangųjį parengtumą sistema:

- a) nustatomas pažangiojo parengtumo rodiklio apibrėžimas ir
- b) nustatoma metodika, pagal kurią tas rodiklis turi būti apskaičiuojamas.

11. Komisija ne vėliau kaip 2019 m. gruodžio 31 d., pasikonsultavusi su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, priima įgyvendinimo aktą, kuriame išsamiai nustatomos šio straipsnio 10 dalyje nurodytos sistemos veiksmingo įgyvendinimo techninės sąlygos, įskaitant neįpareigojamojo bandomojo etapo nacionaliniu lygmeniu tvarkaraštį, ir paaiškinamas tos sistemos papildomasis ryšys su 11 straipsnyje nurodytais energinio naudingumo sertifikatais.

Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 26 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

(*) 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/94/ES dėl alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo (OL L 307, 2014 10 28, p. 1).

(**) 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacija 2003/361/EB dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžimo (OL L 124, 2003 5 20, p. 36).“;

6) 10 straipsnio 6 dalis pakeičiama taip:

„6. Valstybės narės savo finansines priemones, susijusias su energijos vartojimo efektyvumo didinimu atliekant pastatų renovaciją, susieja su numatoma sutaupyti arba sutaupyta energija, nustatoma taikant vieną ar daugiau toliau nurodytų kriterijų:

- a) renovacijai naudojamos įrangos arba medžiagų energinį naudingumą; šiuo atveju renovacijai naudojamą įrangą arba medžiagas turi įrengti atitinkamai sertifikuotas arba kvalifikuotas įrengėjas;
- b) standartines pastatuose sutaupytos energijos apskaičiavimo vertes;
- c) efektyvumo padidėjimą, pasiektą tokia renovacija, palyginant prieš renovaciją ir po jos išduotus energinio naudingumo sertifikatus;
- d) energijos vartojimo audito rezultatus;
- e) kito aktualaus, skaidraus ir proporcingo metodo, kuris parodo energinio naudingumo padidėjimą, rezultatus;

6a. Energinio naudingumo sertifikatams skirtos duomenų bazės turi suteikti galimybę rinkti duomenis apie išmatuotą arba apskaičiuotą energijos suvartojimą atitinkamuose pastatuose, įskaitant bent viešuosius pastatus, kuriems pagal 12 straipsnį buvo išduotas energinio naudingumo sertifikatas, kaip nurodyta 13 straipsnyje.

6b. Pateikus prašymą statistiniais bei mokslinių tyrimų tikslais ir pastato savininkui pateikiami Sąjungos ir nacionalinius duomenų apsaugos reikalavimus atitinkantys bent suvestiniai anoniminiai duomenys.“

7) 14 ir 15 straipsniai pakeičiami taip:

„14 straipsnis

Šildymo sistemų tikrinimas

1. Valstybės narės nustato būtinas priemones, siekiant užtikrinti, kad būtų reguliariai tikrinamos prieinamos šildymo sistemų arba kombinuotųjų oro kondicionavimo ir vėdinimo sistemų, kurių vardinė atiduodamoji galia yra didesnė kaip 70 kW, dalys, kaip antai, šilumos generatorius, kontrolės sistema ir cirkuliacinis (-iai) siurblys (-iai), naudojami pastatams šildyti. To patikrinimo metu, be kita ko, įvertinamas šilumos generatoriaus naudingumo koeficientas ir dydis, palyginti su pastato šildymo poreikiais, ir, atitinkamais atvejais, atsižvelgiant į šildymo sistemos arba kombinuotosios patalpų šildymo ir vėdinimo sistemos pajėgumus optimizuoti savo naudingumą tipinėmis arba vidutinėmis eksploataavimo sąlygomis.

Jeigu šildymo sistemoje arba kombinuotoje patalpų šildymo ir vėdinimo sistemoje nebuvo padaryta jokių pakeitimų arba nepakito pastato šildymo poreikiai po pagal šią dalį atlikto patikrinimo, valstybės narės gali nuspręsti nereikalaui pakartotinai atlikti šilumos generatoriaus dydžio įvertinimo.

2. 1 dalyje nustatyti reikalavimai netaikomi techninėms pastatų sistemoms, kurioms aiškiai taikomas sutartas energinio naudingumo kriterijus arba sutartinis susitarimas, kuriame nurodytas sutartas energijos vartojimo efektyvumo didinimo lygis, kaip antai sutartis dėl energijos vartojimo efektyvumo arba kurias valdo komunalinė įmonė arba tinklo operatorius ir kurioms dėl tos priežasties taikomos naudingumo stebėsenos priemonės iš sistemos pusės, su sąlyga, kad bendras tokio požiūrio poveikis būtų lygiavertis poveikiui, atsirandančiam taikant 1 dalį.

3. Kaip alternatyva 1 daliai, ir jei bendras poveikis yra lygiavertis poveikiui, atsirandančiam taikant 1 dalį, valstybės narės gali nuspręsti imtis priemonių užtikrinti, kad naudotojams būtų suteiktos konsultacijos dėl šilumos generatorių pakeitimo, kitų šildymo sistemos arba kombinuotosios patalpų šildymo ir vėdinimo sistemos modifikacijų ir alternatyvių sprendimų, siekiant įvertinti tų sistemų naudingumo koeficientą ir tinkamą dydį.

Prieš pradėdama taikyti šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytas alternatyvias priemones, kiekviena valstybė narė pateikia Komisijai ataskaitą, kurioje pagrindžia tų priemonių poveikio lygiavertiškumą 1 dalyje nurodytų priemonių poveikiui.

Tokia ataskaita pateikiama laikantis taikytinų planavimo ir ataskaitų teikimo įpareigojimų.

4. Valstybės narės nustato reikalavimus, kuriais užtikrinama, kad ne vėliau kaip 2025 m. negyvenamuosiuose pastatuose, kurių vardinė atiduodamoji šildymo sistemų arba kombinuotųjų patalpų šildymo ir vėdinimo sistemų galia yra didesnė kaip 290 kW, jeigu tai tikslinga techniniu ir ekonominiu požiūriu, būtų įrengtos pastatų automatizavimo ir kontrolės sistemos.

Pastatų automatizavimo ir kontrolės sistemos turi gebėti:

- a) nuolat stebėti, registruoti, analizuoti ir suteikti galimybę koreguoti energijos suvartojimą;
- b) atlikti energijos vartojimo pastate efektyvumo lyginamąją analizę, aptikti techninių pastato sistemų veiksmingumo sumažėjimą ir informuoti už patalpas ar techninį pastato valdymą atsakingą asmenį apie efektyvesnio energijos vartojimo galimybes ir
- c) suteikti galimybę palaikyti ryšį su prijungtomis techninėmis pastato sistemomis bei kitais pastate esančiais prietaisais ir būti sąveikioms su techninėmis pastato sistemomis esant įvairioms patentuotoms technologijoms, įtaisams ir gamintojams.

5. Valstybės narės gali nustatyti reikalavimus, kuriais būtų užtikrinta, kad gyvenamuosiuose pastatuose būtų įrengtos:

- a) nuolatinės elektroninės stebėsenos funkcija, kuria matuojamas sistemų veiksmingumas ir informuojami pastato savininkai arba valdytojai, kai jis labai sumažėja ir kai būtina atlikti sistemos techninę apžiūrą, ir
- b) efektyvios kontrolės funkcijos, kuriomis būtų užtikrinta optimali energijos gamyba, skirstymas, kaupimas ir vartojimas.

6. Pastatams, kurie atitinka 4 arba 5 dalies reikalavimus, 1 dalyje nustatyti reikalavimai netaikomi.

15 straipsnis

Oro kondicionavimo sistemų tikrinimas

1. Valstybės narės nustato priemones, kurios būtinos siekiant užtikrinti, kad būtų reguliariai tikrinamos prieinamos oro kondicionavimo sistemų arba kombinuotųjų oro kondicionavimo ir vėdinimo sistemų, kurių vardinė atiduodamoji galia yra didesnė kaip 70 kW, dalys. To patikrinimo metu, be kita ko, įvertinamas oro kondicionavimo sistemos naudingumo koeficientas ir jos dydis, palyginti su pastato vėsinimo poreikiais, ir, atitinkamais atvejais, atsižvelgiant į oro kondicionavimo sistemos arba kombinuotosios oro kondicionavimo ir vėdinimo sistemos pajėgumus optimizuoti savo naudingumą tipinėmis arba vidutinėmis eksploataavimo sąlygomis.

Jeigu po pagal šią dalį atlikto patikrinimo oro kondicionavimo sistemoje arba kombinuotojoje oro kondicionavimo ir vėdinimo sistemoje nebuvo padaryta jokių pakeitimų arba nepakito pastato vėsinimo poreikiai, valstybės narės gali nuspręsti nereikalauti pakartotinai atlikti oro kondicionavimo sistemos dydžio įvertinimo.

Valstybėms narėms, kurios paliko galioti griežtesnius reikalavimus pagal 1 straipsnio 3 dalį, netaikoma pareiga apie juos pranešti Komisijai.

2. 1 dalyje nustatyti reikalavimai netaikomi techninėms pastatų sistemoms, kurioms aiškiai taikomas sutartas energinio naudingumo kriterijus arba sutartinis susitarimas, kuriame nurodytas sutartas energijos vartojimo efektyvumo didinimo lygis, kaip antai, sutartis dėl energijos vartojimo efektyvumo arba kurias valdo komunalinė įmonė arba tinklo operatorius ir kurioms dėl tos priežasties taikomos naudingumo stebėsenos priemonės iš sistemos pusės, su sąlyga, kad bendras tokio požiūrio poveikis būtų lygiavertis poveikiui, atsirandančiam taikant 1 dalį.

3. Kaip alternatyva 1 daliai, ir su sąlyga, kad bendras poveikis yra lygiavertis poveikiui, atsirandančiam taikant 1 dalį, valstybės narės gali nuspręsti imtis priemonių užtikrinti, kad naudotojams būtų suteiktos konsultacijos dėl oro kondicionavimo sistemų arba kombinuotųjų oro kondicionavimo ir vėdinimo sistemų pakeitimo, kitų oro kondicionavimo sistemos arba kombinuotosios oro kondicionavimo ir vėdinimo sistemos modifikacijų ir alternatyvių sprendimų, siekiant įvertinti tų sistemų naudingumo koeficientą ir tinkamą dydį.

Prieš pradėdama taikyti šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytas alternatyvias priemones, kiekviena valstybė narė pateikia Komisijai ataskaitą, kurioje pagrindžia tų priemonių poveikio lygiavertiškumą 1 dalyje nurodytų priemonių poveikiui.

Tokia ataskaita pateikiama laikantis taikytinų planavimo ir ataskaitų teikimo įpareigojimų.

4. Valstybės narės nustato reikalavimus, kuriais užtikrinama, kad ne vėliau kaip 2025 m. negyvenamuosiuose pastatuose, kurių vardinė atiduodamoji oro kondicionavimo sistemų arba kombinuotojo oro kondicionavimo ir vėdinimo sistemų galia yra didesnė kaip 290 kW, jeigu tai tikslinga techniniu ir ekonominiu požiūriu, būtų įrengtos pastatų automatizavimo ir kontrolės sistemos.

Pastatų automatizavimo ir kontrolės sistemos turi gebėti:

- a) nuolat stebėti, registruoti, analizuoti ir suteikti galimybę koreguoti energijos suvartojimą;
- b) atlikti energijos vartojimo pastate efektyvumo lyginamąją analizę, aptikti techninių pastato sistemų veiksmingumo sumažėjimą ir informuoti už patalpas ar techninį pastato valdymą atsakingą asmenį apie efektyvesnio energijos vartojimo galimybes, ir
- c) suteikti galimybę palaikyti ryšį su prijungtomis techninėmis pastato sistemomis bei kitais pastate esančiais prietaisais ir būti sąveikioms su techninėmis pastato sistemomis esant įvairioms patentuotoms technologijoms, įtaisams ir gamintojams.

5. Valstybės narės gali nustatyti reikalavimus, kuriais užtikrinama, kad gyvenamuosiuose pastatuose būtų įrengtos:

- a) nuolatinės elektroninės stebėsenos funkcija, kuria matuojamas sistemų veiksmingumas ir informuojami pastato savininkai arba valdytojai, kai jis smarkiai sumažėja ir kai būtina atlikti sistemos techninę apžiūrą, ir
- b) efektyvios kontrolės funkcijos, kuriomis užtikrinama optimali energijos gamyba, skirstymas, kaupimas ir vartojimas.

6. Pastatams, kurie atitinka 4 arba 5 dalies reikalavimus, 1 dalyje nustatyti reikalavimai netaikomi.“;

8) 19 straipsnis pakeičiamas taip:

„19 straipsnis

Peržiūra

Komisija, kuriai padeda pagal 26 straipsnį įsteigtas komitetas, ne vėliau kaip 2026 m. sausio 1 d. atlieka šios direktyvos peržiūrą, atsižvelgdama į jos taikymo metu sukauptą patirtį ir padarytą pažangą, ir, jei būtina, pateikia pasiūlymus.

Atlikdama tą peržiūrą Komisija išnagrinėja, koku būdu valstybės narės galėtų taikyti integruotą rajonais ar apylinkėmis grindžiamą požiūrį Sąjungos pastatų ir efektyvaus energijos vartojimo politikos srityje, kartu užtikrinant, kad kiekvienas pastatas atitiktų minimalius energinio naudingumo reikalavimus, pavyzdžiui, vykdant bendras renovacijos programas, kurios taikomos keliems pastatams erdviniam kontekste, o ne atskiram pastatui.

Komisija visų pirma įvertina poreikį toliau tobulinti energinio naudingumo sertifikatus pagal 11 straipsnį.“;

9) įterpiamas šis straipsnis:

„19a straipsnis

Galimybių studija

Anksčiau nei 2020 m. Komisija atlieka galimybių studiją, kurioje paaiškinamos atskirų vėdinimo sistemų tikrinimo ir neprivalomo pastato renovacijos paso, kuris papildytų energinio naudingumo sertifikatus, įdiegimo galimybės ir tvarkaraštis, siekiant, kad konkrečiam pastatui būtų parengtos ilgalaikės laipsniškos renovacijos veiksmų gairės, grindžiamos kokybės kriterijais (atlikus energijos vartojimo auditą), kuriose būtų apibrėžtos atitinkamos priemonės ir renovacijos darbai, kurie galėtų padidinti energinį naudingumą.“;

10) 20 straipsnio 2 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

„2. Valstybės narės visų pirma teikia pastatų savininkams ar nuomininkams informaciją apie energinio naudingumo sertifikatus, įskaitant jų paskirtį ir tikslus, ekonomiškai efektyvias priemones ir, kai tinkama, finansines priemones siekiant padidinti pastato energinį naudingumą, taip pat informaciją apie tai, kaip iškastinį kurą naudojančius katilus pakeisti tvaresnėmis alternatyvomis. Valstybės narės tą informaciją teikia taikydamos prieinamas ir skaidrias patariamąsias priemones, kaip antai konsultacijas renovacijų klausimais ir vieno langelio sistemas.“;

11) 23 straipsnis pakeičiamas taip:

„23 straipsnis

Igaliojimų delegavimas

1. Igaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.

2. 5, 8 ir 22 straipsniuose nurodyti igaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo 2018 m. liepos 9 d. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais igaliojimais ataskaitą. Deleguotieji igaliojimai savaime pratęsimi tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 5, 8 ir 22 straipsniuose nurodytus deleguotuosius igaliojimus. Sprendimu dėl igaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti igaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių aktų galiojimui.

4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.

5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

6. Pagal 5, 8 ar 22 straipsnį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus tam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva tas laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.“;

12) 24 ir 25 straipsniai išbraukiami;

13) 26 straipsnis pakeičiamas taip:

„26 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 4 straipsnis.

3. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.“;

14) priedai iš dalies keičiami pagal šios direktyvos priedą.

2 straipsnis

Direktyvos 2012/27/ES pakeitimai

Direktyvos 2012/27/ES 4 straipsnis pakeičiamas taip:

„4 straipsnis

Pastato renovacija

Pirmoji valstybių narių ilgalaikių renovacijos strategijų, skirtų tiek viešųjų, tiek privačiųjų investicijų telkimui nacionalinio gyvenamųjų ir komercinės paskirties pastatų ūkio renovacijos srityje, redakcija turi būti paskelbta ne vėliau kaip 2014 m. balandžio 30 d., o po to – atnaujinama kas trejus metus bei pateikiama Komisijai kaip nacionalinių energijos vartojimo efektyvumo veiksmų planų dalis.“

3 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi ne vėliau kaip nuo 2020 m. kovo 10 d. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Jos taip pat turi įtraukti teiginį, kad galiojančiuose įstatymuose ir kituose teisės aktuose, kuriais Direktyva 2010/31/ES arba Direktyva 2012/27/ES perkeliama į nacionalinę teisę, pateiktos nuorodos laikomos nuorodomis į tas direktyvas su pakeitimais, padarytais šia direktyva. Nuorodos darymo tvarką ir minėto teiginio formuluotę nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

4 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

5 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Strasbūre 2018 m. gegužės 30 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

A. TAJANI

Tarybos vardu

Pirmininkas

L. PAVLOVA

PRIEDAS

Direktyvos 2010/31/ES priedai iš dalies keičiami taip:

1) I priedas iš dalies keičiamas taip:

a) 1 punktą pakeičiamas taip:

„1. Pastato energinis naudingumas nustatomas remiantis apskaičiuotu arba faktiniu energijos suvartojimu ir turi atspindėti jo įprastą energijos vartojimą patalpų šildymo, patalpų vėsinimo, buitinio karšto vandens, vėdinimo, įmontuoto apšvietimo ir kitų techninių pastato sistemų reikmėms.

Pastato energinis naudingumas išreiškiamas suvartojamos pirminės energijos skaitiniu rodikliu (kilovatvalandėmis (kWh) vienam kvadratiniam metrui (m^2) per metus) tiek energinio naudingumo sertifikavimo, tiek atitiktis minimaliems energinio naudingumo reikalavimams tikslais. Pastato energinio naudingumo nustatymo metodika turi būti skaidri ir atvira inovacijoms.

Valstybės narės savo nacionalinę apskaičiavimo metodiką aprašo laikydamosi bendrų standartų, t. y. ISO 52000–1, 52003–1, 52010–1, 52016–1 ir 52018–1, kuriuos pagal suteiktą įgaliojimą M/480 parengė Europos standartizacijos komitetas (CEN), nacionalinių priedų. Ši nuostata nėra tų standartų teisinis kodifikavimas.“;

b) 2 punktą pakeičiamas taip:

„2. Patalpų šildymo, patalpų vėsinimo, buitinio karšto vandens, vėdinimo, įmontuoto apšvietimo ir kitų techninių pastato sistemų reikmėms reikalingos energijos kiekis apskaičiuojamas taip, kad būtų optimizuotas valstybių narių nacionaliniu ar regionų lygmeniu apibrėžtas sveikatos, patalpų oro kokybės ir patogumo lygis.

Pirminės energijos kiekis apskaičiuojamas remiantis kiekvieno energijos nešiklio pirminės energijos koeficientais arba svoriniais daugikliais, kurie gali būti grindžiami nacionaliniais, regioniniais ar vietos metiniais ir galbūt taip pat sezoniniais ar mėnesiniais svertiniais vidurkiais arba individualiai centralizuotai sistemai prieinama konkretesne informacija.

Pirminės energijos koeficientus arba svorinius daugiklius apibrėžia valstybės narės. Taikydamos tuos koeficientus ar daugiklius energiniam naudingumui apskaičiuoti, valstybės narės užtikrina, kad būtų siekiama optimalaus pastatų atitvarų energinio naudingumo.

Apskaičiuodamos pirminės energijos koeficientus siekiant apskaičiuoti pastatų energinį naudingumą, valstybės narės gali atsižvelgti į atsinaujinančių išteklių energiją, tiekiamą per energijos nešiklį, ir atsinaujinančių išteklių energiją, kuri gaminama ir vartojama vietoje, su sąlyga, kad tai būtų taikoma nediskriminuojant.“;

c) įterpiamas šis punktas:

„2a. Pastato energiniam naudingumui išreikšti valstybės narės gali nustatyti papildomus bendro, neatsinaujinančių ir atsinaujinančių išteklių pirminės energijos suvartojimo ir išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio, išreikšto kilogramais CO_2 ekvivalento vienam kvadratiniam metrui (m^2) per metus, skaitinius rodiklius.“;

d) 4 punkto įžanginė dalis pakeičiama taip:

„4. Atsižvelgiama į šių dalykų teigiamą poveikį.“;

2) įterpiamas šis priedas:

„IA PRIEDAS

BENDROJI PASTATŲ VERTINIMO PAGAL JŲ PAŽANGŲJĮ PARENGTUMĄ SISTEMA

1. Komisija nustato pažangiojo parengtumo rodiklio apibrėžtį ir metodiką, pagal kurią tas rodiklis turi būti apskaičiuojamas, kad būtų vertinamos galimybės pastato arba pastato vieneto eksploataciją pritaikyti pagal jo naudotojo poreikius ir tinklą ir padidinti jo energijos vartojimo efektyvumą bei bendrą energinį naudingumą.

Pažangiojo parengtumo rodiklis apima elementus, susijusius su didesniu energijos taupymu, lyginamąja analize ir lankstumu, sustiprintomis funkcijomis ir pajėgumais, kuriuos užtikrina labiau tarpusavyje sujungti išmanieji įtaisai.

Toje metodikoje atsižvelgiama į tokius elementus kaip pažangieji skaitikliai, pastatų automatizavimo ir kontrolės sistemos, patalpų oro temperatūrai reguliuoti skirti automatinio reguliavimo įtaisai, įmontuoti buitiniai prietaisai, įkrovimo priemonės elektra varomoms transporto priemonėms, energijos kaupimas bei išsamios funkcijos ir tų elementų sąveikumas, taip pat į naudą, teikiamą patalpų mikroklimato sąlygų, energijos vartojimo efektyvumo, naudingumo lygių ir sudarytų sąlygų lankstumui atžvilgiu.

2. Metodikoje remiamasi trimis pagrindinėmis funkcijomis, susijusiomis su pastatu ir techninėmis pastato sistemomis:
  - a) galimybe išlaikyti pastato energinį naudingumą ir energijos vartojimą užtikrinantį eksploatavimą koreguojant energijos suvartojimą, pavyzdžiui, naudojant atsinaujinančių išteklių energiją;
  - b) galimybe pritaikyti pastato veikimo režimą atsižvelgiant į jo naudotojų poreikius, tuo pat metu tinkamą dėmesį skiriant tam, kad būtų užtikrintas patogumas naudoti, išlaikytos sveikos patalpų mikroklimato sąlygos ir būtų galima pranešti apie energijos vartojimą, ir
  - c) pastato bendros elektros paklausos lankstumu, įskaitant jo gebėjimą sudaryti sąlygas dalyvauti vykdant aktyvų ir pasyvų bei numanomą ir akivaizdų reguliavimą apkrova, tinklo atžvilgiu, pavyzdžiui, užtikrinant lankstumą ir apkrovos perskirstymo pajėgumus.
3. Be to, metodikoje gali būti atsižvelgta į:
  - a) sistemų (pažangiųjų skaitiklių, pastatų automatizavimo ir kontrolės sistemų, įmontuotų buitinių prietaisų, pastato patalpų oro temperatūrai reguliuoti skirtų automatinio reguliavimo įtaisų ir patalpų oro kokybės jutiklių bei vėdinimo įrenginių) tarpusavio sąveikumą ir
  - b) teigiamą esamų ryšių tinklų įtaką, visų pirma į tai, ar yra sparčiajam ryšiui parengta pastato fizinė infrastruktūra, pavyzdžiui, savanoriškas ženklas „Parengtas plačiajuosčiam ryšiui“, ir ar daugiabučiuose pastatuose yra priemonės, vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/61/ES (*) 8 straipsniu.
4. Metodika turi nedaryti neigiamo poveikio esamoms nacionalinėms energinio naudingumo sertifikavimo sistemoms ir turi būti grindžiama susijusiomis nacionalinio lygmens iniciatyvomis, kartu atsižvelgiant į pastato naudotojo nuosavybės, duomenų apsaugos, privatumo ir saugumo principus, laikantis atitinkamos Sąjungos duomenų apsaugos ir privatumo teisės bei geriausių prieinamų kibernetinio saugumo metodų.
5. Metodikoje turi būti nustatyta tinkamiausia pažangiojo parengtumo rodiklio parametro forma ir metodika turi būti paprasta, skaidri ir lengvai suprantama vartotojams, savininkams, investuotojams ir reguliavimo apkrova rinkos dalyviams.

(*) 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/61/ES dėl priemonių sparčiojo elektros tinklų diegimo sąnaudoms mažinti (OL L 155, 2014 5 23, p. 1).“;

3) II priedas iš dalies keičiamas taip:

a) 1 punkto pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Kompetentingos institucijos arba įstaigos, kurioms kompetentingos institucijos perdavė atsakomybę už nepriklausomos kontrolės sistemos įgyvendinimą, atsitiktine tvarka atrenka visų per metus išduotų energinio naudingumo sertifikatų imtį ir juos patikrina. Atrinktoji imtis turi būti pakankamo dydžio, kad būtų galima užtikrinti statistiškai reikšmingus atitikties rezultatus.“;

b) papildoma šiuo punktu:

„3. Kai informacija įtraukiama į duomenų bazę, nacionalinės institucijos stebėsenos ir tikrinimo tikslais gali sužinoti, kas ją įtraukė.“